

Číslo projektu : CZ.1.07/1.5.00/34.0556

Šablona : IV/2 = Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji
matematické gramotnosti žáků SŠ

Tematická oblast : Funkce, rovnice, nerovnice

Dílčí téma : Funkce lineární

Výukový materiál

VY _ 42 _ INOVACE _ HZ _ MA _ 14

Autor : Mgr. Ivana Hanzíková

Škola : SPŠ a VOŠ Příbram

Funkce lineární

$$y = ax + b$$

- **Lineární funkce** je dána vzorcem (předpisem) :

$$f: y = ax + b$$

$$f: y = 2x - 4, \quad g: y = -6x + 0,2, \quad h: y = x + 4,7$$

f – název (jméno, označení) funkce

x – nezávisle proměnná (volíme)

y – závisle proměnná (vypočítáme)

a, b – koeficienty lineární funkce; $a, b \in R$

- je-li **b = 0** nazýváme funkci $f: y = ax$ **přímou úměrností**

$$f: y = 4x, \quad g: y = -3,2x$$

- je-li **a = 0** nazýváme funkci $f: y = b$ **konstantní funkcí**

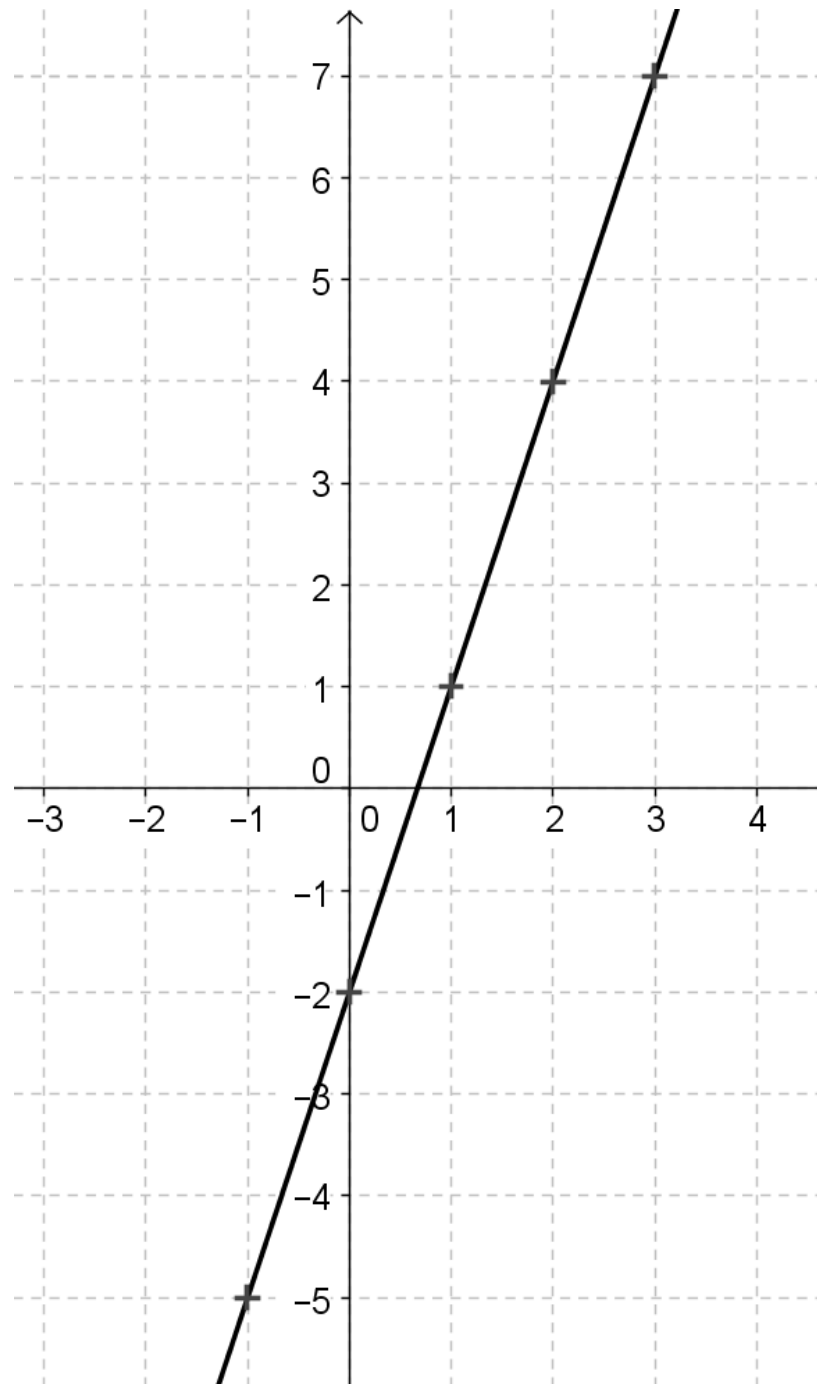
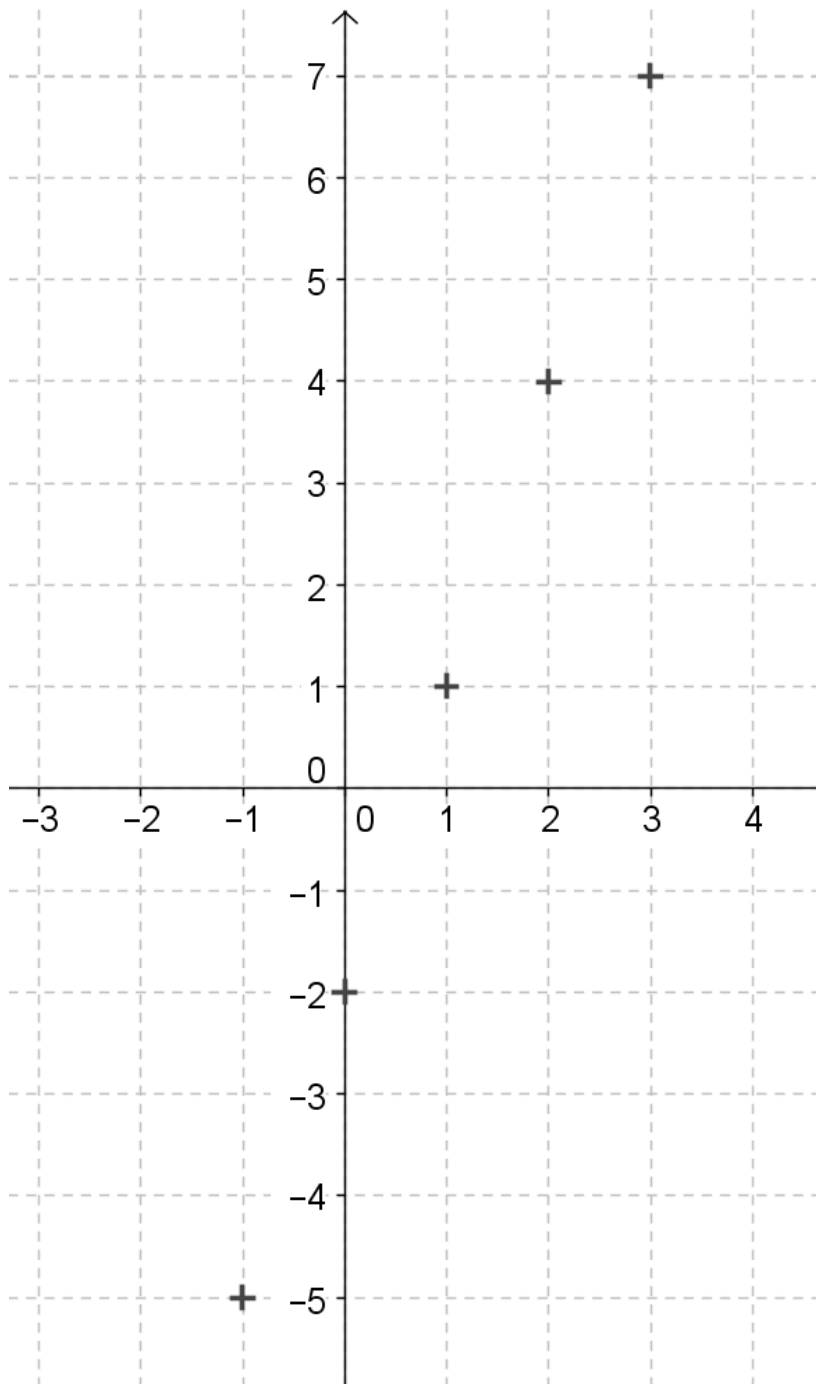
$$f: y = 4, \quad g: y = 2,7$$

GRAF LINEÁRNÍ FUNKCE

Sestrojte graf funkce $f: y = 3x - 2$

x	-1	0	1	2	3
y	-5	-2	1	4	7

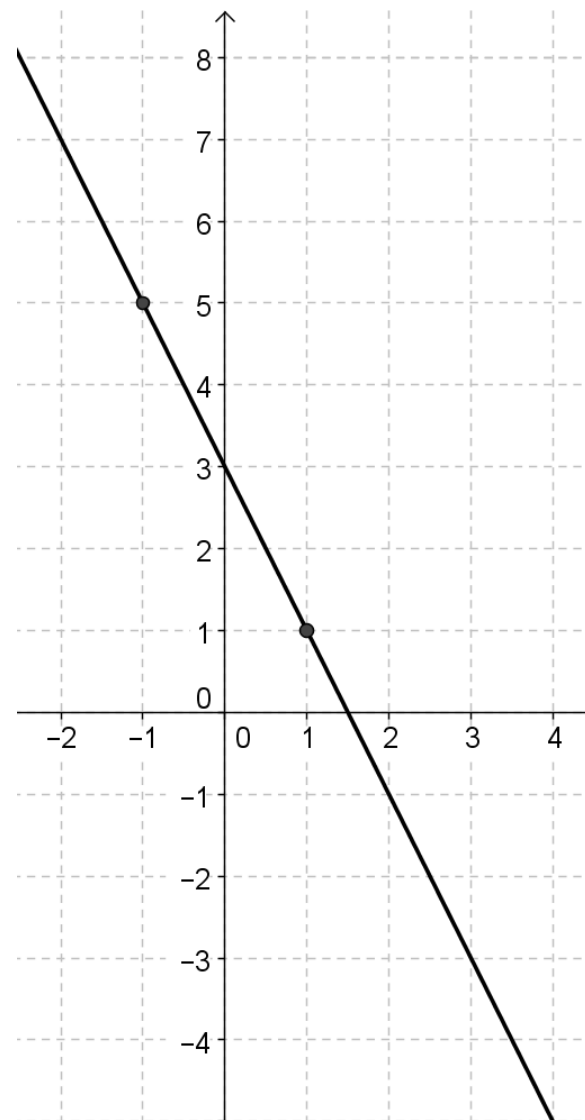
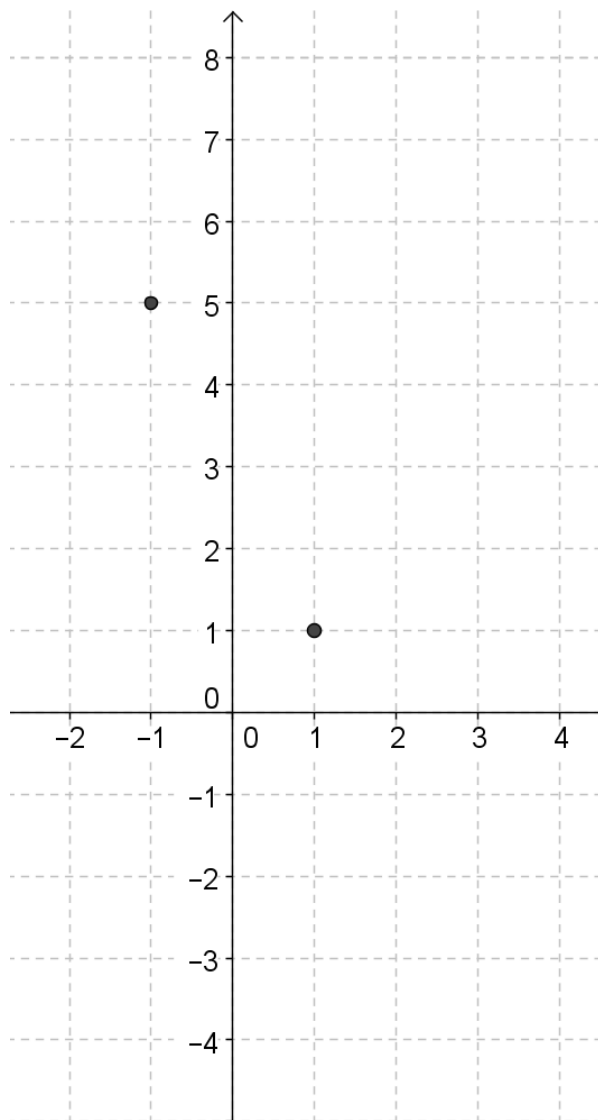
Znázorníme body $[x;y]$ v kartézské soustavě souřadnic.

- Grafem lineární funkce je přímka.
- Přímka je jednoznačně určena dvěma body.
- K sestrojení grafu lineární funkce stačí tedy určit jen dva body.

Sestrojte graf funkce $f: y = -2x + 3$

x	-1	1
y	5	1

- K sestavení grafu lineární funkce stačí určit jen dva body.
- Obvykle hledáme průsečíky s oběma souřadnicovými osami.

- Na ose x leží body, které mají souřadnici $y = 0$.
Průsečík P_x grafu funkce a osy x má souřadnice $[x; 0]$.

- Na ose y leží body, které mají souřadnici $x = 0$.
Průsečík P_y grafu funkce a osy y má souřadnice $[0; y]$.

- Určete průsečíky P_x a P_y s osami x a y , sestrojte graf funkce $f: y = 2x + 4$
- Průsečík P_x s osou x má souřadnici $y = 0$.
- Dosadíme do předpisu funkce $y = 0$.

$$0 = 2x + 4$$

- Řešíme lineární rovnici.

$$\text{výsledek : } \underline{x = -2} \rightarrow P_x = [-2; 0]$$

- Průsečík P_y s osou y má souřadnici $x = 0$.
- Dosadíme do předpisu funkce $x = 0$.

$$y = 2 \cdot 0 + 4$$

- výsledek : $\underline{y = 4} \rightarrow P_y = [0; 4]$.

